

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2077

Vragen van het lid **Van den Berg** (CDA) aan de Minister voor Medische Zorg over de *voorgenomen verplaatsing van OK-dagbehandelingen van Woerden naar Utrecht en Nieuwegein* (ingezonden 27 februari 2019).

Antwoord van Minister **Bruins** (Medische Zorg) (ontvangen 29 maart 2019).

Vraag 1

Bent u bekend met het voornemen om vanaf medio 2020 de OK-dagbehandelingen van Woerden te verplaatsen naar Utrecht en Nieuwegein?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat door deze beslissing jaarlijks drieduizend patiënten voor hun ingreep naar Utrecht of Nieuwegein moeten?²

Antwoord 2

Het ziekenhuis heeft mij desgevraagd het volgende laten weten. In 2016 is het Zuwe Hofpoort in Woerden gefuseerd met het St. Antonius Ziekenhuis wat al locaties had in Utrecht en in Nieuwegein. Vanaf medio 2020 zal de OK-dagbehandeling voor ongeveer 3000 patiënten verplaatst worden naar Utrecht of Nieuwegein. Het afgelopen jaar zijn er ongeveer 5200 OK-patiënten opgenomen op de OK-dagbehandeling in Woerden. Van deze patiënten komen er ongeveer 2200 voor een staaroperatie, deze blijft plaatsvinden in Woerden. Het ziekenhuis heeft mij laten weten dat het de overlast door de verplaatsing van deze patiënten zo klein mogelijk probeert te houden. Het gaat om OK-dagbehandelingen waarvoor de patiënt maar één keer naar het ziekenhuis hoeft te komen. Alle poliklinische zorg (80% van de patiënten) en chronische zorg waarvoor patiënten vaker naar het ziekenhuis moeten komen blijft behouden in Woerden.

¹ St. Antonius, «Medio 2020: OK-dagbehandeling Woerden naar Utrecht/Nieuwegein», 22 februari 2019

² AD, «Drieduizend operaties gaan weg uit Woerden», 26 februari 2019

Vraag 3, 4

Kunt u aangeven waarom het ziekenhuis in Woerden destijds gesloten moest worden? Kunt u dit onderbouwen met adherentiecijfers?

Kunt u aangeven wat destijds de toezeggingen waren aan Woerden bij de sluiting van het ziekenhuis? Welke behandelingen zouden bijvoorbeeld overblijven in Woerden?

Antwoord 3, 4

Veranderingen in het ziekenhuislandschap zijn onvermijdelijk. Voorop staat voor mij dat het goed is dat zorginstellingen tijdig nadenken over hoe zij hun patiënten op de lange termijn kwalitatief goede zorg kunnen blijven bieden, zodat patiënten in de regio niet alleen vandaag, maar ook morgen en overmorgen kunnen rekenen op goede zorg. Het St. Antonius Ziekenhuis laat zien dat ze dit doen, door vroegtijdig na te denken over veranderingen in de zorg en wijzigingen in de locaties waar de zorg geleverd wordt.

Het St. Antonius Ziekenhuis laat weten dat er zonder fusie voor het Zuwe Hofpoort Ziekenhuis geen toekomst was. De zorgvraag wordt complexer en steeds specialistischer, zorgverzekeraars stellen hogere eisen, ook qua volumenormenten en er waren grote investeringen nodig op het gebied van apparatuur en behandeltechnieken. Ook geven ze aan dat patiënten steeds minder lang in het ziekenhuis verblijven en dat er steeds meer mogelijkheden op het gebied van eHealth komen waardoor patiënten in de toekomst ook thuis goed geholpen kunnen worden. Door het samengaan van het Zuwe Hofpoort met het St. Antonius Ziekenhuis kon de zorg in de regio op hoog niveau gehouden worden. Ik beschik niet over adherentiecijfers om dit verder te onderbouwen.

Om een passend zorgaanbod te kunnen blijven bieden heeft het ziekenhuis besloten om na de fusie, vanaf januari 2018, op de locatie in Woerden de spoedeisende hulp en de verpleegafdelingen te sluiten. Het ziekenhuis heeft, zo meldt het mij, bij de invulling van de zorg op de locatie Woerden vastgehouden aan de strategie: laagcomplexere zorg dicht bij huis blijven aanbieden waar het kan. Op de locatie in Woerden kunnen patiënten daarom nog steeds terecht voor alle polikliniek afspraken, (na)controles en diverse onderzoeken zoals bloedprikken, echo-, röntgen- en scapie-onderzoek, MRI- en CT-scans en staaroperaties. Ook de huurders, het Daan Theeuwes Centrum, de Sint Maartenskliniek en het Zorgpension zullen aanwezig blijven op de locatie in Woerden.

Tot medio 2020 kunnen de patiënten ook nog terecht voor diverse laagcomplexere OK-dagbehandelingen. Daarna zullen de OK-dagbehandelingen, behalve dus de staaroperaties, verplaatst worden naar de twee andere locaties van het St. Antonius Ziekenhuis. Het merendeel van de behandelingen zal verplaatst worden naar de locatie in Utrecht. Daar waar de behandeling op beide locaties gaat plaatsvinden kan de patiënt uiteraard zelf een keuze maken. Hierdoor blijft voor de mensen ook op de lange termijn kwalitatief goede en beschikbare zorg geborgd, aldus het ziekenhuis.

Vraag 5

Klopt het dat het St. Antoniusziekenhuis aangeeft juist over het algemeen tevreden te zijn over hoe het loopt in Woerden?

Antwoord 5

Het ziekenhuis geeft aan dat de OK-dagbehandeling in Woerden goed loopt, maar dat het niet lukt om drie locaties volwaardig open te houden. Hiervoor zijn volgens het ziekenhuis drie belangrijke redenen te benoemen. De belangrijkste reden is de aanhoudende personeelskrapte. Ondanks ieders inzet is het moeilijk om voldoende geschikte collega's te werven. Dit maakt het bemensen van alle OK's niet eenvoudig. Daarnaast krijgt het ziekenhuis niet altijd alle OK's in Woerden volledig gevuld, waardoor de inzet van mensen en middelen inefficiënt is. Patiënten met een zwaarder risicoprofiel opereert het ziekenhuis immers vanwege veiligheidsredenen alleen in Utrecht en Nieuwegein. Als laatste is het werken op twee locaties efficiënter wat betreft inroosteren en reizen. Dit zorgt ook voor een positief effect op de samenwerking tussen de professionals.

Vraag 6

Kunnen de cijfers voor de drie locaties (Woerden, Utrecht en Nieuwegein) in beeld gebracht worden qua adherentie en het aantal behandelingen per specialisme?

Antwoord 6

Over deze gedetailleerde informatie beschik ik niet.

Vraag 7

Waarom wordt niet gekozen voor aanpassingen in een van de andere twee locaties?

Antwoord 7

Op locatie Woerden, zo laat het ziekenhuis mij weten, kunnen alleen laag complexe operaties uitgevoerd worden bij specifieke patiëntgroepen die bovendien dezelfde dag nog naar huis moeten kunnen omdat er geen verpleegafdelingen zijn waar patiënten langer kunnen liggen. Door de medisch specialist wordt beoordeeld of zij passen binnen de zorgcriteria voor een operatie in Woerden zoals leeftijd, BMI, zorgzwaarte en benodigd instrumentarium. In Utrecht en Nieuwegein zijn een goed geoutilleerde spoedeisende hulp, Intensive Care/Medium Care en klinische verpleegafdelingen aanwezig, waardoor daar veel meer patiëntengroepen geopereerd kunnen worden.

Vraag 8

Is het zorgbeeld van deze regio al in kaart gebracht, conform de aangenomen motie van den Berg/Segers?³

Antwoord 8

Er moet ook in deze regio worden gekeken naar wat de ontwikkelingen in de zorgvraag en het zorgaanbod zijn. Ik heb van de grootste zorgverzekeraar uit de regio begrepen dat hierover op het gebied van onder meer geboortezorg en acute zorg in de regio Utrecht en omgeving overleg plaats vindt tussen zorgverzekeraars, zorgaanbieders en andere stakeholders, maar dat een compleet zorgbeeld voor deze regio nog niet is gemaakt. De verzekeraar in deze regio is daar momenteel wel mee bezig en zal voor de zomer de betrokken partijen, waaronder het St. Antonius Ziekenhuis, betrekken bij het concretiseren van de zorgbeelden. Daar ben ik blij mee, en ik ondersteun dat waar ik kan. Bijvoorbeeld door het RIVM gegevens beschikbaar te laten stellen, door bijeenkomsten te organiseren waar partijen concrete ervaringen kunnen uitwisselen en van elkaar kunnen leren, door een website met goede voorbeelden beschikbaar te stellen en door financieel te ondersteunen als partijen expertise moeten inhuren om die zorgbeelden op te stellen of om de gegevens te interpreteren. En als uit dat beeld blijkt dat er in een regio wat moet gebeuren, dan wil ik dat iedereen om tafel komt om samen de zorg voor mensen goed te regelen.

Vraag 9

Deelt u de mening dat het St. Antoniusziekenhuis geen onomkeerbare stappen moet zetten over het verplaatsen van zorg zolang het zorgbeeld van de regio nog niet in kaart is gebracht? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

In het hoofdlijnenakkoord 2019–2022 is afgesproken dat er feitelijke beelden gemaakt worden van de sociale en gezondheidssituatie in een regio om ervoor te zorgen dat het benodigde zorgaanbod in beeld komt. Zoals al eerder aangegeven is een compleet zorgbeeld voor deze regio nog niet gemaakt. Ik vind het wel heel belangrijk dat dit beeld er snel komt, de grootste verzekeraar heeft aangegeven hier al mee bezig te zijn. Tot die tijd is een complete standstill wat mij betreft niet wenselijk. Het St. Antonius Ziekenhuis heeft de keuze voor het verplaatsen van de OK-dagbehandelingen gemaakt voordat het zorgbeeld er is. Het is jammer dat hier niet op gewacht kon worden maar ook begrijpelijk dat deze keuze nu al

³ Kamerstuk 31 016, nr. 124

gemaakt is, rekening houdend met de arbeidsmarktproblematiek in de regio en het kunnen blijven garanderen van de beste zorg voor de patiënt. Het gaat hier ook niet om het verdwijnen van zorg uit de regio maar om het verplaatsen van zorg tussen de locaties van het ziekenhuis. Uiteindelijk zijn zorgaanbieders, samen met de zorgverzekeraars, als eerste verantwoordelijk voor het maken van keuzes rondom de organisatie van het zorgaanbod en de locatie daarvan. Ik vind het daarbij wel belangrijk dat dit zorgvuldig gebeurt en alle betrokken partijen, ook de omwonenden, goed en tijdig betrokken worden, mee kunnen denken, suggesties kunnen doen, hun zorgen kunnen uiten en goed geïnformeerd worden. Daarnaast toetst de IGJ of bij veranderingen in het zorgprofiel van ziekenhuislocaties de kwaliteit en veiligheid van de zorg geborgd zijn. De NZa ziet toe op de toegankelijkheid van zorg en spreekt zorgverzekeraars aan op hun zorgplicht.

Vraag 10

Deelt u de mening dat het St. Antonius ziekenhuis deze beslissing sowieso niet had moeten nemen voordat er met vertegenwoordigers van zorgaanbieders en inwoners van Woerden e.o. gesproken is over een passend en innovatief zorgaanbod? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10

Ik begrijp goed dat de aanpassing van het zorgprofiel voor patiënten en inwoners leidt tot onrust, vragen en zorgen. Ziekenhuizen zijn maatschappelijke instellingen en inwoners voelen zich hier erg betrokken bij. Een ziekenhuis in de buurt geeft een gevoel van zekerheid. Zoals al eerder gezegd is de Raad van Bestuur van het ziekenhuis samen met de zorgverzekeraar verantwoordelijk voor het maken van keuzes rondom de (interne) organisatie van zorgaanbod en de locatie daarvan. Tegelijkertijd moeten wijzigingen in het zorgaanbod en onzekerheden die daarmee gepaard gaan hand in hand gaan met het bieden van zekerheden dat patiënten de zorg krijgen die ze nodig hebben.

Ik verwacht dat de Raad van Bestuur alle betrokken partijen in de regio, waaronder ook de bewoners, heel actief informeert en betreft en er tijdig (voordat de OK-dagbehandelingen worden geconcentreerd op andere locaties) afspraken gemaakt worden. De patiënten moeten op tijd weten dat hun zorg zeker is gesteld en hoe precies: waar kan iemand voor welke behandeling precies terecht, is er ook voldoende behandelcapaciteit en kan de patiënt zijn eigen dokter houden? Verwijzers moeten weten waar zij de patiënt heen moeten verwijzen.

Het ziekenhuis geeft aan dat ze met vertegenwoordigers van zorgaanbieders, huisartsen en inwoners gaan praten om een passend en innovatief zorgaanbod in Woerden te kunnen blijven leveren. Er zal ook gekeken worden welke zorg juist versterkt moet worden op de locatie in Woerden. Gezien de vergrijzing in deze regio is de verwachting dat de zorg voor ouderen in ieder geval een bijzondere plaats gaat krijgen op deze locatie. Dat het zorgpensioen in Woerden is uitgebreid is hier een goed voorbeeld van. Daarnaast wordt gekeken of het mogelijk is om St. Antonius Slaapgeneeskunde te concentreren in Woerden.

Vraag 11

Wie voert het onderzoek uit naar hoe de locatie Woerden op langere termijn ingevuld moet worden? Op welke wijze zijn vertegenwoordigers van zorgaanbieders en inwoners van Woerden e.o. hierbij betrokken?

Antwoord 11

Hoe de locatie op de langere termijn ingevuld gaat worden, is nu nog in onderzoek, geeft het ziekenhuis desgevraagd aan. Zoals gezegd gaat het St. Antonius met diverse vertegenwoordigers van in- en externe (zorg)partijen in gesprek en zoeken ze naar innovatieve vormen van zorg in Woerden. Het ziekenhuis geeft aan de locatie in Woerden verder te willen versterken. Uitgangspunt is dat het St. Antonius in Woerden blijft.